

PRÁCE S DĚTMI S ODLOŽENOU ŠKOLNÍ DOCHÁZKOU

ODKLAD ŠKOLNÍ DOCHÁZKY

O odkladu školní docházky rozhodují nejen rodiče, ale i lékař, poradenská služba a mateřská škola. Nezralost může být fyzického, psychického nebo sociálního charakteru. Většinou jde o kombinaci více faktorů.

Postup při odkladu školní docházky:

- ▶ 1. Rodič si s dostatečným předstihem zjistí, kdy se koná zápis do 1. třídy.
- ▶ 2. Pokud má rodič důvod domnívat se, že dítě potřebuje odklad školní docházky (upozorní jej lékař, učitel, sám má pochybnosti), zavolá a objedná se do pedagogicko - psychologické poradny - tel. číslo: **553 810 700** (je nutné volat s předstihem, termíny jsou velmi rychle zaplněné). Zároveň poprosí učitelky MŠ o vypsání žádosti k vyšetření v pedagogicko - psychologické poradně.
- ▶ 3. Dále je třeba navštívit pediatra, který dá rodiči posudek, zda odklad doporučuje či nikoliv.
- ▶ 4. Po získání doporučení z obou vyšetření (od pediatra a z pedagogicko-psychologické poradny) jde rodič s dítětem k zápisu do základní školy, kde sdělí, že žádá o odklad školní docházky. Doloží obě doporučení. U zápisu vyplní žádost o odkladu školní docházky.
- ▶ 5. Dále čeká, až jej ředitel dané ZŠ informuje o rozhodnutí odkladu. Jestliže se obě doporučení shodují, ředitel základní školy žádosti zákonného zástupce dítěte vyhoví. Zároveň v souladu s ustanovením § 37 odst. 4 školského zákona doporučí zákonnému zástupci dítěte vzdělávání v přípravné třídě základní školy nebo v posledním ročníku mateřské školy. V následujícím školním roce je zákonný zástupce dítěte, kterému byl povolen odklad povinné školní docházky, povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to bez ohledu na skutečnost, že dítě již u zápisu jednou bylo.
- ▶ V opačném případě vydá ve správním řízení rozhodnutí o nepovolení odkladu povinné školní docházky, které musí být v souladu s ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu náležitě odůvodněno.
- ▶ Podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu je ředitel školy před vydáním tohoto rozhodnutí rovněž povinen vyzvat zákonného zástupce dítěte k vyjádření se k podkladům rozhodnutí.
- ▶ Zákonný zástupce dítěte může proti rozhodnutí o nepovolení odkladu povinné školní docházky ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení podat k řediteli školy odvolání.
- ▶ 6. Rozhodnutí o odkladu školní docházky vydané ředitelem základní školy rodič musí dodat do mateřské školy, aby

SLOŽKY ŠKOLNÍ ZRALOSTI

1. Tělesný a zdravotní stav - tento stav posuzuje především lékař, můžeme jej však sledovat i v MŠ - pozorujeme změnu proporcí těla - celkové protažení postavy. Můžeme zaznamenat změnu motoriky - lepší koordinace pohybů. Ukazatelem fyzického zdraví je i dobrý zdravotní stav.
2. Kognitivní funkce - této složce školní zralosti se v prezentaci budeme věnovat, jelikož v MŠ se zaměřujeme především na ni. Oblasti kognitivních funkcí jsou:
 - ▶ Zrakové vnímání
 - ▶ Sluchové vnímání
 - ▶ Řeč a slovní zásoba
 - ▶ Předmatematické představy
 - ▶ Orientace v čase
 - ▶ Prostorová orientace
 - ▶ Grafomotorika, jemná a hrubá motorika
3. Pracovní předpoklady, návyky - dítě by mělo umět respektovat určitá pravidla, limity, měla by být u něj podporována samostatnost, mělo by být vedeno ke zvládnutí drobných povinností (úklid hraček, oblečení, pomoc v domácnosti).
4. Emocionální zralost - kromě věku přiměřené emocionální vyzrálosti je stejně důležitá i sociální vyspělost (schopnost přizpůsobit se, spolupracovat, schopnost začlenit se do skupiny vrstevníků, rozumět pravidlům společenského chování a zvládat tato dohodnutá pravidla respektovat).

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ - co by dítě mělo umět:

- ▶ Rozlišovat objekty lišící se polohou, detailem
- ▶ Rozlišovat překrývající se obrázky
- ▶ Dokreslit detaily podle vzoru
- ▶ Zraková paměť (Kimovy hry, pamatování objektů v řadě, apod.)
- ▶ Zraková analýza a syntéza (puzzle, skládačky apod.)

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Vnímání a rozlišování barev

Skládání puzzle dle obrysu

Skládání puzzle

Poznávání objektů

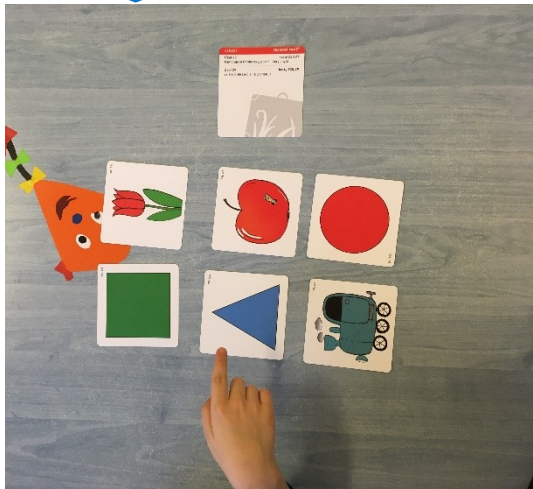

Klokanův kufr

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Pamatování obrázků, poznávání, který chybí

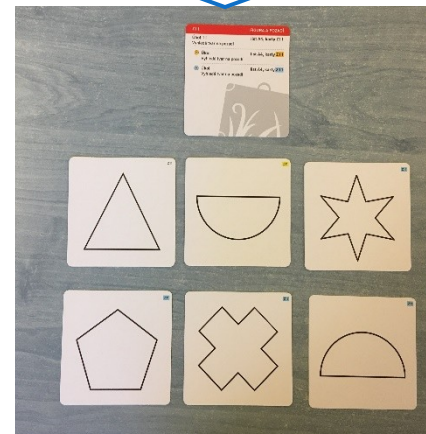
Pozorování a pojmenování objektů

Sledování linie mezi objekty

Vyhledávání tvaru na pozadí

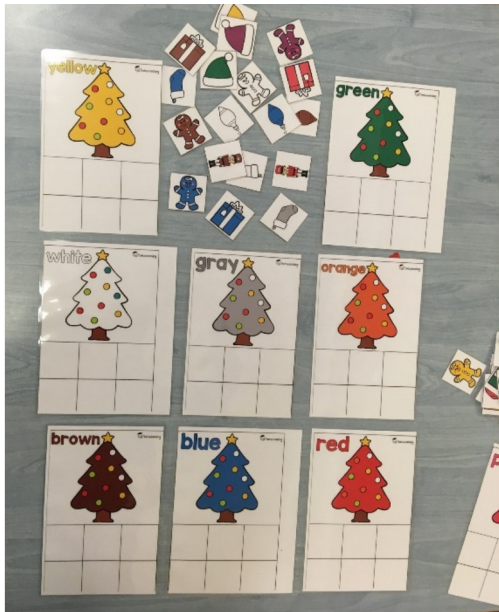

Klokanův kufr

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

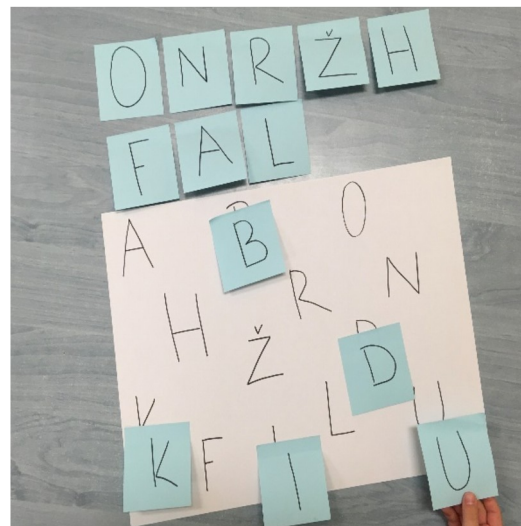
Přiřazování objektů dané barvy

Pojmenování objektů zleva doprava

Hledání dvojice stejných znaků

Porovnávání objektů a hledání správného obrysu

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ - co by dítě mělo umět:

- ▶ Sluchovou diferenciaci- rozlišovat zvuky, napodobovat rytmus
- ▶ Sluchovou analýzu a syntézu - rozkládat slova na slabiky, poznat první a poslední hlásku ve slově, hledat slova začínající určitou hláskou nebo slabikou, hledání rýmů, roztleskání slov na slabiky, určení počtu slabik ve slově
- ▶ Sluchovou paměť - opakování vět, slova po sobě jdoucích (3-5)

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Hledání rýmujících se dvojic

Skládání slov z hlásek

Určování počáteční hlásky ve slově

Určování slov začínající danou hláskou

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Vyhledávání stejné počáteční hlásky u slov

Určování počtu slabik

Rozlišování slov s vizuálním podnětem (změna délky)

Klokanův kufr

Rozlišování slov s vizuálním podnětem

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Napodobování rytmu

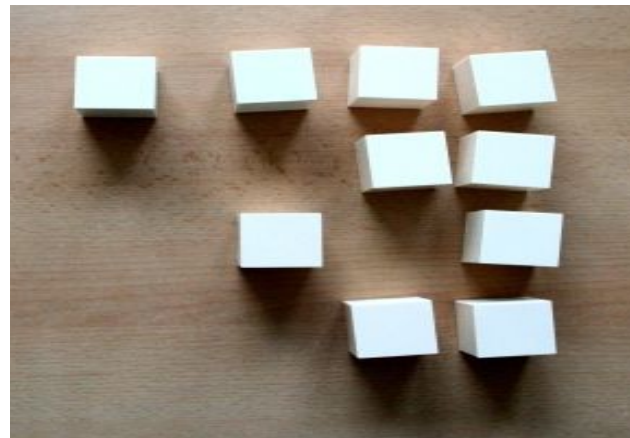
Poslech naučných informací z Albi tužky

Určování, odkud zvuk přichází

Sluchové pexeso

ŘEČ A SLOVNÍ ZÁSoba - co by dítě mělo umět:

- ▶ Komunikovat s dospělým i dítětem, mít správnou výslovnost, bohatou slovní zásobu, porozumět instrukcím
- ▶ Znat a pamatovat si básničky/ písničky
- ▶ Přiřadit, co k sobě patří a vysvětlit to
- ▶ Poznat a pojmenovat nesmysl na obrázku (např. sníh v létě, apod.)
- ▶ Smysluplně popsat, co je na obrázku
- ▶ Chápat nadřazené a podřazené pojmy, přiřadit, vysvětlit

ŘEČ A SLOVNÍ ZÁSoba - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Přiřazování, co k sobě patří a vysvětlení proč

Třídění podle druhu k nadřazenému pojmu

Klokanův kufr

Rozlišování a určování jednotného a množného čísla

Pojmenování činnosti na obrázku

ŘEČ A SLOVNÍ ZÁSoba - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Pojmenování protikladů

Homonyma

Klokanův kufr

Poznání a pojmenování nesmyslu na obrázku

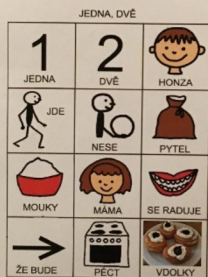

Zařazování obrázků dle nadřazených pojmů

ŘEČ A SLOVNÍ ZÁSoba - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Vyprávění říkanky podle obrázků

Tvoření jednoduchých vět

Vyprávění pohádky podle obrázků

Doplňování správně skloňovaného slova do příběhu.

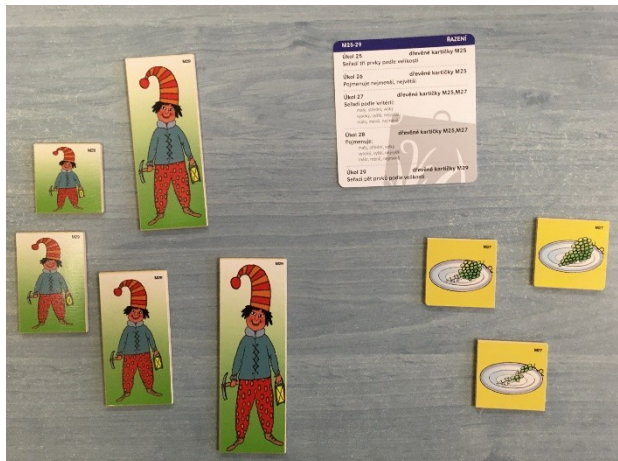
měla deset žlutých a jedno s ošklivým šedým. Ostatní se posmívala: „Ty jsi tak ošklivé!“ bylo smutné a uteklo od nich pryč. O několik dní později uvidělo na pár „Chtělo bych mít bílé.“ řeklo odpověděly: „Podívej se na svůj odraz!“ se tedy na sebe požívalo na hladinu. Stalo se krásnou bílou labutí!

PŘEDMATEMATICKÉ PŘEDSTAVY - co by dítě mělo umět:

- ▶ Množství - rozpoznat počet, určit méně x více, počítání prvků ve skupině, vytváření skupin s daným počtem prvků
- ▶ Uspořádání - seřazovat podle velikosti
- ▶ Třídění - podle kritérií (barvy, velikosti, účelu, apod.)
- ▶ Pojmy - vedoucí k porovnávání, srovnávání
- ▶ Rozpoznat a pojmenovat základní geometrické tvary

PŘEDMATEMATICKÉ PŘEDSTAVY - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

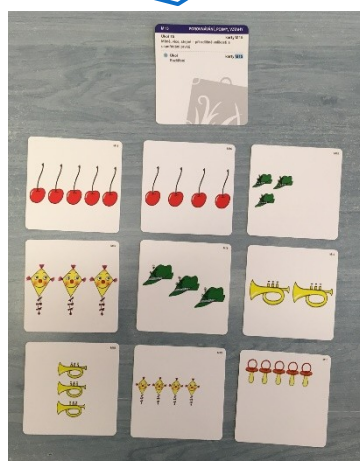
Seřazování dle velikosti, množství

Porovnávání a přiřazování dle tvaru a barev

Porovnávání - méně x více

Klokanův kufr

Pojmenování geometrických tvarů

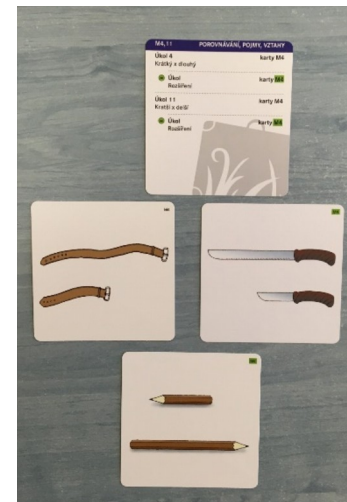

PŘEDMATEMATICKÉ PŘEDSTAVY - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

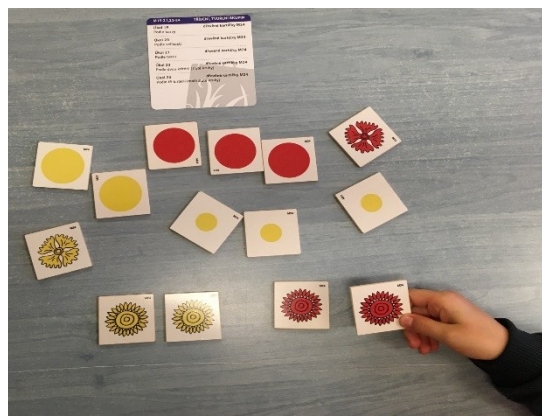
Porovnávání -
prázdný x plný

Porovnávání -
krátký x dlouhý

Třídění podle barvy,
velikosti, dvou kritérií

Klokanův kufr

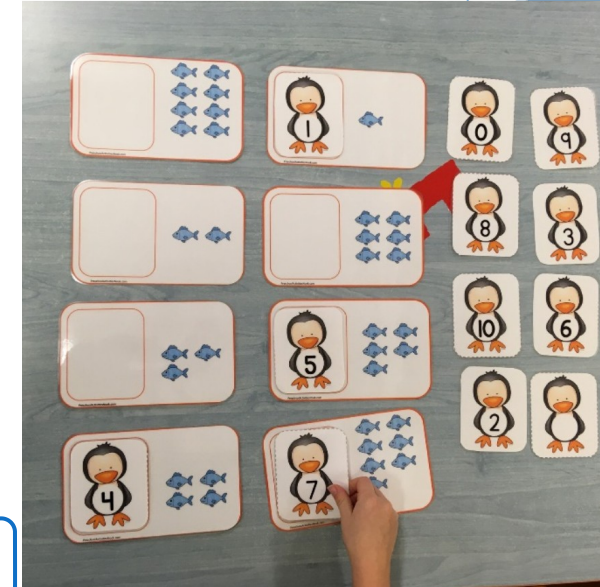

PŘEDMATEMATICKÉ PŘEDSTAVY - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Přiřazování geometrických tvarů

Hledání dvojic stejného počtu

Rozpoznávání počtu

Připínání správného počtu dárečků

ORIENTACE V ČASE- co by dítě mělo umět:

- ▶ Seřadit činnosti jdoucí po sobě, popsat je
- ▶ Roční období - přiřadí k obrázkům
- ▶ Rozpoznat a určit části dne - ráno/dopoledne/poledne/odpoledne/večer/noc
- ▶ Orientovat se v týdnu, měsících, ročních obdobích

ORIENTACE V ČASE - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Přiřazování činností dle ročního období

Seřazování dle posloupnosti děje

Klokanův kufr

Přiřazování činností dle ročního období

Seřazování objektů dle posloupnosti, rozlišování dříve a později

PROSTOROVÁ ORIENTACE - co by dítě mělo umět:

- ▶ Pojmy - nahoře, dole, uprostřed, před, za, hned před, hned za, mezi, nad, pod, vedle, u
- ▶ Určování polohy - určování vzájemné polohy dvou různých objektů, rozhodování o vzájemné poloze dvou objektů
- ▶ Vyhledání věcí na obrázku s pojmy dole/nahoře, vpravo/vlevo
- ▶ Zakreslování jednoduchých obrázků podle diktátu - například, zakresli na výkres do pravého rohu nahoru míček...

PROSTOROVÁ ORIENTACE - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Skládání kostiček dle předlohy

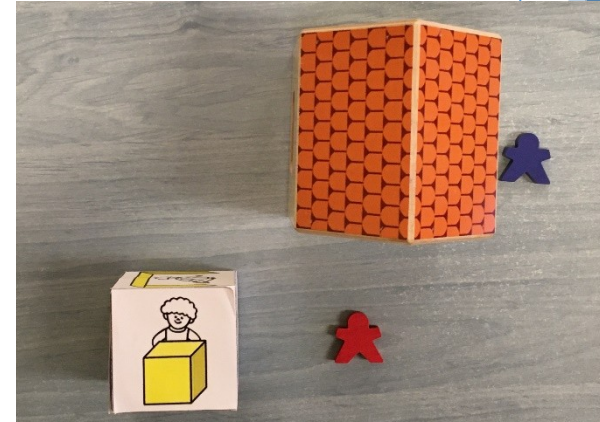

Skládání dle předlohy z geometrických tvarů

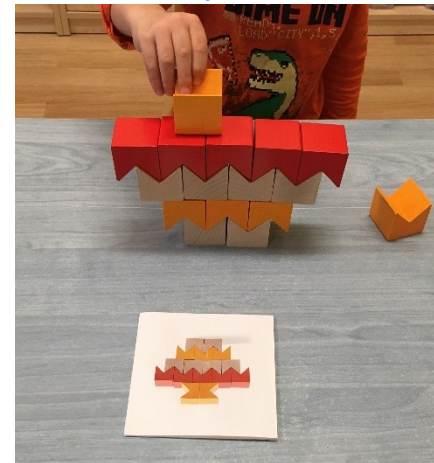

Klokanův kufr

Určování polohy objektů

Skládání kostek dle předlohy

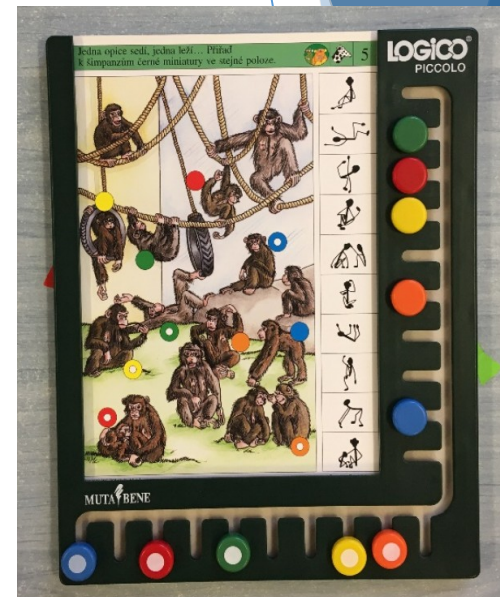

PROSTOROVÁ ORIENTACE - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

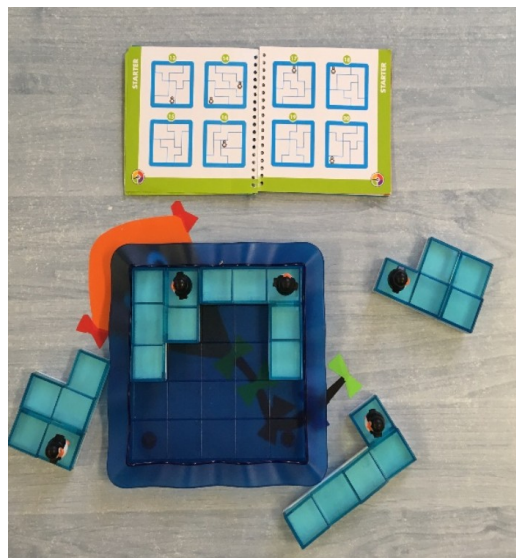
Doplňování obrázků dle předlohy

Určování polohy objektů

Skládání podle návodu

Praktické procvičování pojmů - vpřed, vzad, vlevo, vpravo, nahoru, dolů

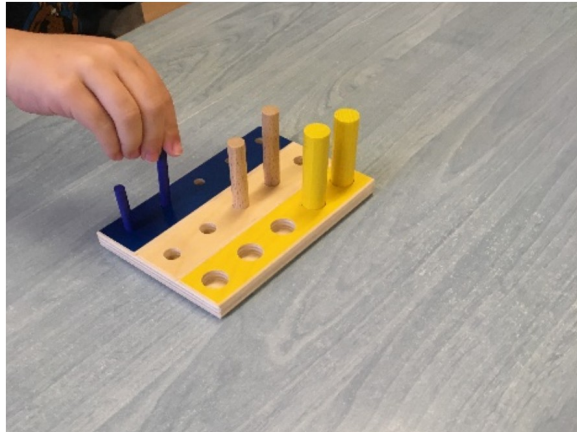

GRAFOMOTORIKA, JEMNÁ A HRUBÁ MOTORIKA - co by dítě mělo umět:

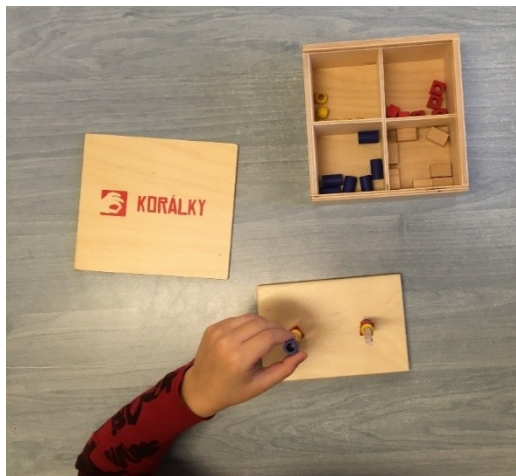
- ▶ Zvládat grafomotorické prvky - lomená čára, horní a dolní smyčka, horní a dolní oblouk, spirála
- ▶ Psací návyky - úchop tužky (špetkový úchop), sezení, tlak na tužku
- ▶ Kreslení - plynule nakreslit jednoduchou kresbu člověka, domu, zvířete i s důležitými detaily
- ▶ Provlékat a navlékat předměty
- ▶ Otevírat po jednom prsty ze zavřené dlaně
- ▶ Dokázat s otevřenou dlaní tlučit prsty o palec
- ▶ Ovládat koordinaci ruky a oka
- ▶ Zachovávat správné držení těla
- ▶ Zvládnout základní pohybové dovednosti
- ▶ Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- ▶ Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru

GRAFOMOTORIKA, JEMNÁ A HRUBÁ MOTORIKA - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

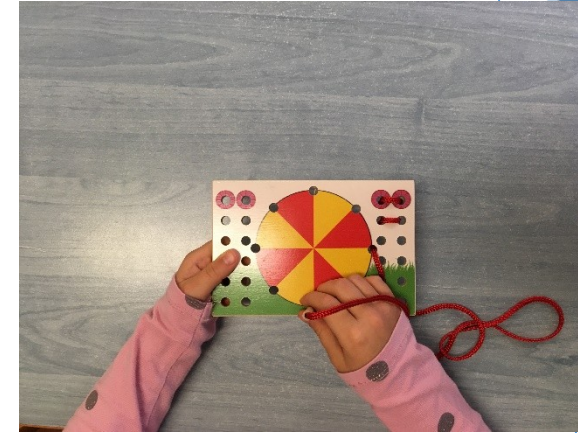
Vkládání různě velkých
koleček

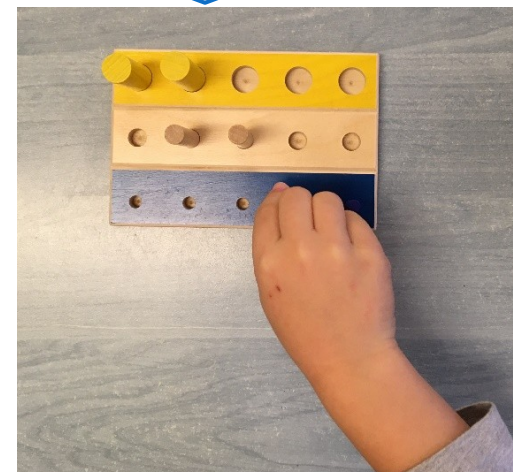
Navlékání korálek na
pohyblivou tyč

Provlékání provázku

Vkládání různě
velkých koleček

Klokanův kufr

GRAFOMOTORIKA, JEMNÁ A HRUBÁ MOTORIKA - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Malování do písku

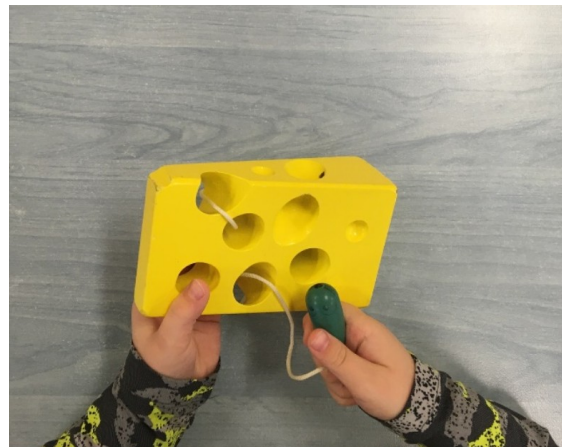
Chytání magnetických rybiček

Skládání korálků na šablonu

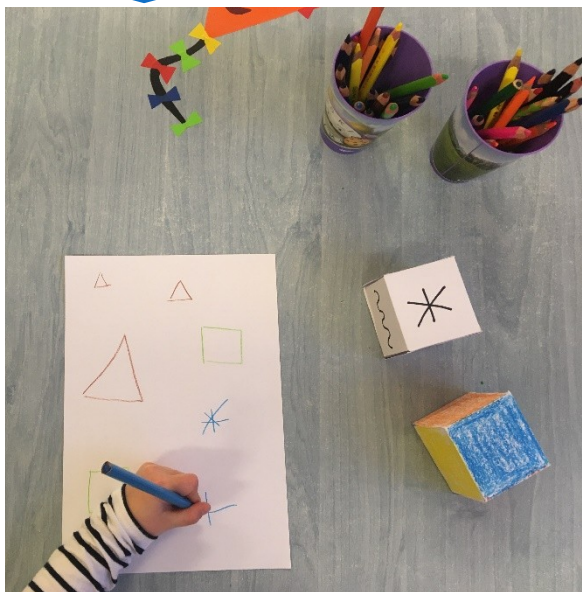

Provlékání myšky skrz otvory

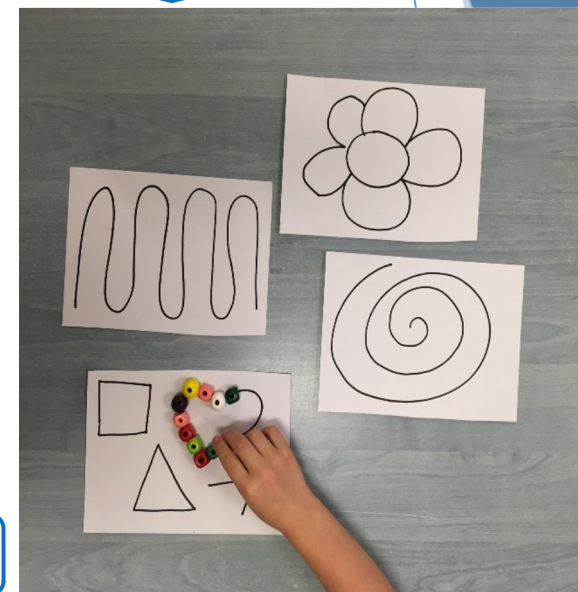

GRAFOMOTORIKA, JEMNÁ A HRUBÁ MOTORIKA - jak tuto oblast u nás v MŠ procvičujeme:

Malování podle kostek

Skládání korálek po čáře

Stříhání podle čar

Navlékání korálek na nit

PORTFOLIO DĚTÍ

Portfolio dítěte v mateřské škole je důležitý nástroj sloužící ke sledování individuálního rozvoje dítěte. Portfolio můžeme chápat jako podklad vzdělávání předškolního dítěte.

V naší MŠ využíváme portfolia sběrná a diagnostická.

Cílem portfolia je uspořádání, reflektování a prezentování dosavadních zkušeností, znalostí, dovedností, postojů a hodnot dítěte.

Význam portfolia pro dítě spočívá především v možnosti sebehodnocení. Rozvíjí organizační a rozhodovací dovednosti, dítě je vedeno k systematickému uspořádávání materiálů. Posiluje zodpovědnost při výběru vlastních prací.

Princip portfolia spočívá v průběžném ukládání výsledků činností dítěte. Portfolio poskytuje informace o vývoji dítěte rodičům, učitelům i samotným dětem - informace jsou poskytovány na vyžádání kdykoliv, pravidelně při třídních schůzkách a konzultacích.

POCITY A SEBEHODNOCENÍ DĚTÍ

Děti se v naší mateřské škole snažíme vést k chápání svých pocitů a nálad. To, že se děti naučí chápat své emoce není důležité jen pro ně, ale umožní to např. i učitelé nebo vrstevníkům lépe pochopit chování dítěte a tedy i správně reagovat.

Děti mladšího školního věku postupně stále více rozumí svým vlastním emocím, dokážou přesněji vnímat jejich povahu a intenzitu.

Chápání svých emocí se děti učí například díky naší, tzv. tabuli pocitů. Dítě po příchodu do mateřské školy umístí ke své značce cvrčka dle své nálady. Učitel má tedy možnost zjistit, jak se dítě momentálně cítí a případně si s ním o jeho pocitech promluvit.

Sebereflexi u dětí rozvíjíme nejen díky portfoliím, ale také pomocí, tzv. tabule se smajlíky.

